
SAT School Day Paper Test Directions Essay

Standard Time Script

Notes to the Proctor

Using this document on test day:

Distribute this document once students are seated.

Students may use this document to read translations of the directions that are read aloud or printed in their test book. Students may keep this document open and on their desk during the entire testing period. Students may **not** be given additional time, unless approved by College Board as a separate accommodation.

Collect this document from each student at the end of testing and securely destroy it.

Ółta'í Bich'j' Hane' Adaalnéhígíí

Ákone'ígíí éí bik'eh áhodoonígíí nizaad bee háádilyaago bikáá' díí Diné' bee í'neel'ąąhí yiniigháhígíí yidooltaah, náá'áldó' naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí biyi' bik'ehgo áhodoonígíí naasdohgo biká'ígíí dó'. Diné' bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bik'ehgo nida'doonish Bilagáana bizaad k'ehgo biká'ígíí yółta'go hazhó'ó bee bíighah nołih. Diné' bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí yółta'ígíí t'áa hait'éego dah baąah na'idikid nee hółóqgo, t'áa shqódí yah diilníih dooleeł.

- Díí bik'ehgo nida'doonishí saad bee baa náhóone'ígíí doo t'áa saad doo saadgo beeł'ée da dooleeł; nidi yaa halne'ígíí t'áa alheet'é.
- Diné' bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bee ahodoonígíí doo bee í'neel'ąąhí aniléhígíí doo bidadeet'i'ígíí t'óó yitis hidigháah dooleeł.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish bikáá' naalnishí bikáá' dah siłtsoozgo bíighah, nidi bee í'neel'ąąhí íłtsohgo yah anídoaltsos.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí DOO naaltsoos bikáá' na'adzooigo choo'jį DA.
- T'aa haahoolzhishįį Diné' bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí dah naazhjaa'go bina'anishígíí biyi' dikwíih dah alzhin yidziih yaa náhalnih, dóó t'áa honighánįį nahgóó na'adáhígíí bik'ih nahalzhishgo bee nihá náhoot'aah dooleeł. T'áa ha'át'íishįį bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azłįįgo bee í'neel'ąąhí ółéehgo, naaltsoo bee ha'dilyaa baa náhoone'ígíí biyi' biká'ígíí daats'í these hane' baa hane'ígíí bee łahgo át'ée. Diné' bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' bee hane'ígíí yee nihł halne'go t'áa shqódí hazhó'ó yisinółts'ąą'.
- T'áa ha'át'íishįį bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azłįįgo bee í'neel'ąąhí ółéehgo, Diné' bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ła' náná bik'ehgo nida'doonishígíí Bilagáana bizaad k'ehgo yee nihł halne dooleeł.
- Nida'ashch'ąą'go t'áa ha'át'íishįį yaa halne'ígíí díí naaltsoos hadilyaaígíí biyi' t'áa ha'át'íishįį iyisíí baa hane'ígíí yee nihł halne' biniiyé choo'jį dooleeł.

Bee baa hane'í iyisíí bóholníhígíí

Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí biyi' bik'ehgo nida'doonishígíí yidzoh

Saad bee ha'dít'éhígíí bik'ih daalbáhígíí éí bik'ehgo nida'doonishígíí Diné' bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí yaa halne'ígíí át'ée.

Table of Contents

Notes to the Proctor 1

Ólta'í Bich'í' Hane' Adaalne'ígíí 2

Yá'át'ééh dóó Wóshdęé', Bee Í'neel'ąąhí Ádaalne'jj' 5

Bee Í'neel'ąąhí Bibee Haz'áanii dóó Doo Ak'eh Hojilígóó Biniinaa
Áho'didoolníígíí 5

Béesh Łizhí'ii yee Nidaalnishí Inídahaasgiz Bee Hoo'aah 6

Bikáá' Naalnishí Bee Í'neel'ąąhí biniiyé Hasht'eeléeł 6

Bikáá' nidaalnishí bikáa'gi t'áá doole'é daaznilígíí nánol'łh. 7

Bee Í'neel'ąąhí Bee Binida'doonishígíí Bitaa'niih 7

Paper Test Taker Administration Instructions biniiyé Diné bee í'neel'ąąhí
Bik'ehgo Nida'doonishígíí 7

Bee Daasdzohí Béesh Bee Hane'í Biyi' Alyaaígíí Dah Shijaa'ígíí 8

T'áá Hó T'éiyá Hol Bééhozingo ł Hane'í dóó Nida'idikid Ła' Náána 9

Connections Bił Haz'ą Ch'ibi'dit'aah 9

T'áá Jiik'eh SAT Bee Daasdzohígíí Bił E'elnéeł biniiyé Hódahgo Bidziilgo
Da'ólta' Bik'ih Dahodiiniíł 9

Bee Í'neel'ąąhí baa Áhayáago Bik'ih Adéest'łł'go bee Adeeha'didziihí dóó
Altsoh Anéeł 10

Bee Í'neel'ąąhí bee Bik'ehgo Nida'doonishí Ła' Náána 10

Bee Í'neel'ąąhí Hahalzhíish Bitséedi Akéedi Bee ł Dahodoonihígíí 11

Naaltsoos Ane'dęé' Siltsoozígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí 13

Bee Í'neel'ąąh Bee Hahalzhíish 14

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Dah Shijaa'ígíí Bee Ó'ooł'aah 1
Góne' Si'ánígíí 14

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'ooł'aah 1 Góne'
Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníłígíí 14

Naaltoos bee Ó'ooł'aah Biyi' Hoolzhishgo 15

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Dah Shjaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'ooł'aah 2
Góne' Si'ánígíí 15

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'ooł'aah 2 Góne'
Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníłígíí 16

Naaltoos bee Ó'ooł'aah Biyi' Hoolzhishgo 16

2 Góne' Naaltsoos bee Ó'ooł'aah Bikéédóó 16

Ánéelt'e' Naadzoogíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'ooł'aah 1
Góne'Si'ánígíí 17

Ánéelt'e' Naadzoogíí Naaltsoos Bee Ó'ooł'aah 1 Góne'Si'ánígíí Bik'ehgo
Nida'doonishígíí 18

Naaltoos bee Ó'ooł'aah Biyi' Hoolzhishgo 20

Ánéelt'e' Naadzoogíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'ooł'aah 2
Góne'Si'ánígíí 20

Ánéelt'e' Naadzoogíí Naaltsoos Bee Ó'ooł'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo
Nida'doonishígíí 21

Naaltoos bee Ó'oooh'aah Biyi' Hoolzhishgo 22
2 Góne' Naaltsoos bee Ó'oooh'aah Bikéédóó 22
SAT Naaltsoos Saad Bee Hadilnééh Dah Shijaa'ígíí 22
Naaltsoos Saad bee Hadilyaaígíí Bitséedi 22
Naaltsoos Saad Bee Hadilyaaígíí Bee Binida'doonishí Ataa'niih 23
Naaltsoos Saad bee Hadilnéhígíí Bee Oolkiígíí 24

Bi'ílnii' 26

Bi'ílníh Bitséedi 26

1 Yá'át'ééh dóó Wóshdę́ę', Bee Í'neel'ąąhí Ádaalne'jį'

Hahalzhíish biniiyé hasht'e' ádiinilyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Díí abíní biyi' Yá'át'ééh. Nił bééhozingo, biniiyé kóq̄h naninánígíí éí SAT anilééh. Nihe'óhoo'aah dóó naanish yéego aláago bóholniihgo bee bich'į' dah dooyáhígíí nizhóní bíghah.

T'ahdoo bee í'neel'ąąhí aniléhí, bik'ehgo nida'doonishígíí ła' yinishta' dooleet dóó naaltsoos bee baa hane'í ła' nihaah deeshnił dínóol'įįł dóó hadidoolíł biniiyé. Díí 30 dah alzhin daats'í dooleet. T'áa shq̄dí hazhó'ó yísinólts'ąą' dóó t'áa hait'éego da nida'idikid nihee hólq̄q̄go yah doolniih. Bénalniih, shí shinaanish éí díí nihił béeshozinígíí dóó bíhodool'ą'ígíí bóhónéedząągo bee na'ádinóhtaah dooleet biniiyé.

1.1 Bee Í'neel'ąąhí Bibee Haz'áanii dóó Doo Ak'eh Hojįłįįgóó Biniinaa Áho'didoolnį́gíí

Ółta'í t'áa altsoh bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

College Board SAT Bee Í'neel'ąąhí Bibee Haz'áanii biy' éí da'ólta'í t'áa altsoh ałhxeet'éego baa nitáhákeesgo bee í'neel'ąąhí ideinoolíł bibee haz'áanii dóó bee haz'áanii bee nidahodeest'ánígíí biyi' bikáá'. T'áa aniiltsoh kóne' honiidlónígíí díí bee áhodoonį́gíí nihi dadéet'í'. T'áa háida na'nilt'aaígíí doodago doo altsoh baa nitsáhákeesgóó t'áa ni t'éiyá alá'adiiltéelgo, díí haz'ánidóó bi'deeshni dóó bá yiidzohígíí t'áa bits'ąą' ąądoolziil. Náána ałdó' haishįį ákodzaaígíí náás hodeeshzhiizhgóó College Board bibee ída'neel'ąąhí doo ła' yee anáa'doodliil da.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí éí bee nahaz'áanii ła' doo bik'ehgóó áda'alne'ígíí t'óó binahįį' dahane'go yee nihił halne'go ádidooniit:

Kóq̄h éí doo bee haz'áa dagóó áhat'ínígíí éí:

- Bee náhane' baa hane', bee hwił hane' doodago t'áa hait'éego háka'e'eyeedgo
- Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí t'ahdoo hahalzhishí bitahgóó jidéz'įįgo
- Naaltsoos bee ó'oh'aah náána ła'jįgo jinél'įįgo binanilnishígíí éí nidago
- Áajį' o'oolkid bikéedóó bee náhane' bikáá' ajił'įįgo doodago ła'ngo anjidléehgo
- Bee í'neel'ąąhí bee nida'anishí díí haz'ánígíí t'óó'góó ch'įjįáhgo
- T'óó honighánįį' nahgóó na'adáah bináh béesh bee hane'é t'óó nidaajaahígíí doodago bee í'neel'ąąhí yee áka'adoolwołígíí naajaahgo
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish doodago bikéedóó da bee náhane nááhéesdzogo naajaahígíí doodago t'áa háida bee bił hane'ígíí
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo náána t'óó honighánįį' nahgóó na'adáahígíí biyi' hoolzhishgo hanaalyéhi bidá'deelkaalgóó nijigháago doodago kin biyi' í'neel'ąąhí baa na'aldeehígíí t'óó'góó ch'izhniyáago
- T'áa héida bee í'neel'ąąhí bits'ąą' nizhdiiltsoosgo

- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo t'áadoo bee lá' azlǐ'í ajiyáągo doodago ha'át'íi da jidláągo
- Ni'níłch'íizhgo
- Bee í'neel'ááhí bik'ehgo baa nida'aldeehígíí doo bik'eh hojil'ǵígóogo

Díí bee nahaz'ánígíí éí díí jǵh bee í'neel'ąąhí hazhó'ó binidíilnish, dóo t'áadoo hait'éego nanidi'nilt'aaí bee í'neel'ąąhí ádííłíł biniiyé.

Ha'át'íishǵı̄ ni'diil'áago yiniltsáągo, bee í'neel'ąąhí bikéédóo t'áa shoqđí shí doodago nááná ła' naalnishí bee bił hodiilnih, dóo t'áa hait'éego da ádoolníłgíí bee nika'iyyeed dooleel.

Díí bee nił hooshne'ígíish doo t'áa hait'éego baąh na'idółkid da?

1.2 Béésh Łizhí'ii yee Nidaalnishí Inídahaasgiz Bee Hoo'aah

Náá'ákone', Diné bee íneel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihí éí íishjáąshǵı̄ díí béésh łichíi'ii yee nidaalnishí t'áa át'é anídahaasgis. Díí éíí béésh bee hane'í, ná'oolkíł alátsíin naaznil nidadiits'ǵhígíí, ná'oolkíł alátsíin naaznil haniihí, béésh łichíi'ii nitsékeesí nidaajaahígíí, béésh łichíi'ii nitsékeesí, doodago nááná ła' t'áa haashǵı̄ yit'éego béésh łichíi'ii yee nidaanishígíí.

Béésh łich'ii'ii yee naalnishí ła' t'áa íídáą' ni'oh néini'ąągo dóo inéinigis daats'í doo nił béehozingóogo, yah diiniłh dóo t'áa áko iishjáąshǵı̄ nináníł'ǵh nidideeshniil.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí béésh łichíi'ii yee nidaalnishí bibee haz'áanii da'ólta'í díigi anígo yéidiyoołnih:

T'áa háída béésh bee hane'í ła' nei'áago doodago nááná béésh łichíi'ii yee naanishí t'áa hait'éego diist'ąągo, ishąshǵı̄ nidiitąą nidi, doodago t'áa hoolzhish biyi' t'áa háída béésh łichíi'ii yee naanishí baa hóchxǵı̄'ígíí ła' chyool'ǵı̄go, díí t'óo honighánǵı̄' nahgóo na'adáh, t'óo ch'íninááh bidineeshniil. Bádaashdzohígíí t'óo bi'doolnih dóo béésh łichíi'ii yee naanishí bits'ąą' nididoot'áál. Díí ayóo na'nilt'ah, áko t'áa shoqđí da'ólta'í díí hazání góne' sidáhígíí t'áa baa nitsókees dóo béésh łichíi'ii yee naanishí t'áa haash yit'éhígíí díí jǵh noo'jaa'ígíí hazhó'ó baa nitsókees. T'ahdii béésh łichíi'ii yee naanishí ła' bikáá' nanilnishídi siníł'ąągo yah diilniłh. Díí inídaheesgiz hwiinidzin, nidadiits'ǵhígíí ináheesgiz, dóo bikáá' nada'anishí bits'ąądi naaznil. Bee í'neel'ąąhí íłtsohgo yah inídahidoojil.

1.3 Bikáá' Naalnishí Bee Í'neel'ąąhí biniiyé Hasht'eełééh

Ákone', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ahxéhee' díí bee nida'doonishígíí yisinolts'ąągo kohjǵı̄' ahoolzhiizh. K'ad, bee í'neel'ąąhí biniiyé bikáá' naalnishígíí bikáá' nahjǵı̄' o'oníł.

Ajéi bi'ąągíí, yidlánígíí, doodago yist'éí ła' noojaa'go, bikáá' naalnishígíí biyaadi ninohníł.

Bikáá' nanilnishí bikáa'gi, bee ak'eda'alchíhí, bee ałhxi'da'iidzohí bee haz'ánígíí dóó bee ałhxi'da'iidzohí bi'ąą ła', ła' yinjaa'go, dóó t'áa ha'at'íishjį bee í'neel'ąąhí alnéehgi yee nika'iilyeedgo bee hoo'a'ígíí. T'áa shqodí ha'at'íishjį ła' nináanijaahígíí bikáá' nanilnishí bikáá' nahjį' aninił dóó ne'azis biih niníł haz'ánígíí bidáahdi doodago nahjigo nininił.

T'áa ha'at'íishjį doo bee nahaz'ánígíí bikáá' nanilnishí bikáa'déę' nahjį' níninilgo, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ahxéhee'. K'ad éi nahgóó nihaa nidédéeshtaal íishjįąshjį díi bee ałhxi'ayiidzohí bee haz'ánígíí daats'í choideinoł'įh.

1.4 **Bikáá' nidaalnishí bikáa'gi t'áa doole'é daaznilígíí nánoł'įh.**

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí béesh lichí'ii yee nidaalnishí t'áa át'é attsoh yee ła' astjį'go, Diné bee íneel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áa shqodí bėnálniih t'áa hoolzhish díi bee ałhxi'ayiidzohí doo ałgha'dooht'áał da doodago ałnádooht'áał da. Bee ałhxi'ayiidzohí dóó bee ałhxi'ayiidzohí bi'ąą nani'áhígíí bikáá' nanilnishí biyaadi nininił k'ad. Bee í'neel'ąąhí ałtsé dah shijaa'ígíí bee ałhxi'ayiidzohí doo choidił'įjį da.

1.5 **Bee Í'neel'ąąhí Bee Binida'doonishígíí Bitaa'niih**

Ákóne', Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad t'áa anółtsoh bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í nihaanishaah. ąą' ółééh lágo.

Ółta'í t'áa attsoh bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bine'déę' ninohaah dóó akéedi nizhi'ígíí, ałąjį' nizhi'ígíí, dóó ałni'góne' nizhi' si'ánígíí, ła' nee hólqogo, anilééh. Áádóó díi ółta' éqonámboo sinilígíí bicóde anilééh [*Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí code neidoonił*], ółta' bizhi', dóó díi haz'ánígóne' binámboo (doodago bizhi').

1.6 **Paper Test Taker Administration Instructions biniiyé Diné bee í'neel'ąąhí Bik'ehgo Nida'doonishígíí**

Ółta'í t'áa attsoh bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad éi t'áa anółtsoh díi Paper Test Taker Administration Instructions (Naaltsoos Bee Í'neel'ąąhí Iiléhí Binaat'áanii Bik'ehgo Áda'doolnígíí) béé'alyaago nihitaadeeshnih.

Naaltsoos wólta'í yázhi yaa halne'go, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee íneel'ąąhí aninélihígíí éi SAT béesh lichí'ii nitsékeesí bee hadilyaaígíí naaltsoos bee háadilyaaígíí anilééh dooleeł. Bee baa hane'í da'ółta'í Bluebook™ aadayiiníł dóó nidaiiláa, béesh lichí'ii nitsékeesí biyi' bee í'neel'ąąhí hadilínígíí, díi áldó' dinił'įjį dóó bee náhane' indíłdíł. Naaltsoos wólta'í nihaani'ánígíí bee baa hane'í biyi'.

Ákone', Diné bee í' neel' aqahí yinaaghahígíí ádidooniit:

Bee í'neel' aqahí altsoh ínilaago, nibee náhane'e bee í'neel' aqahí naaltsoos wólta'í biyi' ínilaaígíí éí Bluebook biyi' indoolniít. College Board éí bee í'neel' aqahí ayiilaaígíí dóo naalnishí díí ínálnéhígíí dóo bee náhane' éí bee í'neel' aqahí biyi' nida'ídikid bee baa náhone'ígíí t'áa bíł ałhxeelt'éhígíí t'áa áłah yee bééhozinígíí yee lá' ałeeh yinízin. Ninaaltsoos wólta'í 3 góne' siltsoozíjì' ani'áád dóo "Ółta'í Kodóo Hahalzhiish" biyaadóo yínilta'. Bik'ehgo ádahodooníłígíí t'áa bik'eh honíł'łh, díí ła' bee baa dahane'í bilajjì' hadilnééh. T'áa hait'éego da bee baa hane' bee haz'ánígíí bik'i'neetááh bee níká'e'eyeed nínízingo, yah diilníłh. Altsoh ínilaago, bee ak'e'alchí ne' nidííłł.

Diné bee í'neel' aqahí yinaaghahígíí naaltsoos wólta'í dabiyi'ígíí nił néídínóo'jįt díigi ádíigo:

3 góne' naaltsoos siltsoozíjì' e'oháád. "Complete Your Info" ("Nibee Náhane' Altsoh Anilééh") biyaadi díí naaltsoos yázhi biyi' t'áadoole'é nídiníł'jįłígíí dóo bee lá' adíileet nááheesdzooígíí yidiiltséel. T'ahdoo bee í'neel' aqahí iniléhi College Board éí t'áa ni t'éiyá nił bééhozin saad bee ha'oodziigo dah shijaa'ígíí dóo bee lá' adíileet yinízin. Altsé yidiiltséłígíí éí "Use of the Bluebook App" ("App Bluebook Choo'ínígíí"). Díí dah shijaa'ígíí Bluebook app biyi' hait'éego hane' náheesdlá'ígí haashjį daat'éhígíí choo'łh dóo háishjį bich'į' kwilínígíí yaa halne'. Díí bee nił hane'ígíí altsé bee lá' da'diileet áko bee í'neel' aqahí bee nihoolzhíishdi nibee náhane' indadoolniit.

Naaltsoos 4 góne' siltsoozíjì' biyi' dik'áago si'ánígíí dah yinishjįgo Bluebook app bibee haz'ánii bee lá' ninizjį'go, 15 dah alzhinjì' díí Testing Rules and the Privacy Statement (Bee Ída'neel' aqahí Bibee Haz'ánii dóo T'áa Hó T'éiyá Hwił Bééhozin Saad Bee Ha'oodzi'ígíí) yidiiltah dóo bee lá' adeełeet. Díí yizhi "Indicate Your Acceptance of Testing Rules" (" Bee Í'neel' aqahí Bibee Haz'ánii bee Lá' Azłjį' Yaa Halne'í") dah shijaa'ígíí beiniyaa'go t'áa shqodí "I have read and I accept these rules" ("Bee haz'ánii yilta' dóo bee lá' aséłjį") bíighahgi bik'áago si'ánígíí adíit'ish. Áadóo nibee ak'e'alchíhi ne' nidííłł dóo hadíighał. T'áa hait'éego da na'ídíłkidgo, t'áa shqodí yah diilníłh.

1.6.1 Bee Daasdohí Béesh Bee Hane'í Biyi' Alyaaígíí Dah Shijaa'ígíí

Ółta'í t'áa altsoh bich'į', Diné bee í'neel' aqahí yinaaghahígíí ádidooniit:

Ákone' dah shijaa'ígíí éí béesh bee hane'í biyi'jį' aniidí app wolyéhígíí díí ná daasdooígíí nibéesh bee hane'í biyi'jį' díníł'íłígíí yaa halne'. Náá'áldó'go hódahgo bidziilgo da'ólta' dóo náásgóo honaanish ajiléhiígíí binahjį' danéł'jįgo chodao'ínígíí nahiláahgo bíighah. T'áa shqodí BigFuture School bee baa hane'í yidiiltah. Bich'į' ná'ahoot'i' dooleetgo, t'áa shqodí nibéesh bee hane'í binámbóo hólqogo anilééh. Béesh bee hane'í nidaajaaígíí binámbóo ínilaaígíí éí íshjáq U.S. námbóo át'é. Béesh hichí'ii nitsékeesí biyi'jį' hane' hach'į' alínígíí bee náá'iidláhi hólqogo áko app t'áa hait'éego dah nanitł'ah yileehgo College Board choyoł'jįgo yee naalnishgo anéídlééh dooleet.

Díí naaltsoos siltsoozíjì' altsoh ínilaago, t'áa shqodí nibee ak'e'alchíhi ne' nidííłł dóo hadíighał.

1.6.2 T'áá Hó T'éiyá Hoł Bééhozingo ɩ Hane'í dóó Nida'ídikid Ła' Náaná

Ółta'í t'áá altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'ahdoo bee baa hane'í baa hólne'í, t'áá shqódí aląąj' bizhi' biyaagi biká'ígíí "Privacy Notice" ("T'áá Hó T'éiyá Hoł Bééhozingo ɩ Hane'í") atsé yidíłtah. Díí T'áá Hó T'éiyá Hwił Bééhozin Bee ɩ Hane'í hait'éego College Board bee baa hane'í hólqogo ínilaaígíí choidool'įįł dóó háishįį yich'į' kwiiliiléhígíí yaa halne'. Díí T'áá Hó T'éiyá Hwił Bééhozin Bee ɩ Hane'í hait'éego College Board bee baa hane'í hólqogo ínilaaígíí choidool'įįł dóó háishįį yich'į' kwiiliiléhígíí yaa halne'. Nida'ídikid t'áá hó hoholníihgo bee baa náhane'í baa náhodeeshnih nínizįį'go, naaltsoos ani'áád dóó bee hahalzhíish. Nida'ídikid bíí dabizhigo "Your Contact Info" ("Hane' bee Nich'į Alínígíí T'áá Ni Naniłq"), "Tell Us About Yourself" ("T'áá Ni Ádaahólne'go Nihil Holne"), "What Are Your Academic Goals" ("Ha'átłish Ółta' bee Bi'ąądideesháál Nínizin") dóó "Tell Us About Your Family" ("Nighan Haz'ąągi bee nihil holne"). Ha'át'íish biniyé College Board díí bee baa hane'í yókeedígíí bee hane' yázhi' ałdó' yidíłtséél, dóó hait'éego nida'ídikid aląą dah naazhjaa'ígíí bee hait'éego choidool'įįłgíí yidíłtséél. Nida'ídikid t'áá altsoh t'áá hó hoholníih.

Altsoh ínilaago, t'áá shqódí nibe ak'e'alchihí ne' nidíłtįįł dóó hadíghał.

Ákóne', Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá shqódí naaltsoos ani'áád.

1.6.3 Connections Bił Haz'ą Ch'íbi'dit'aah

Ne' ółta'di doodago nił haz'ánígíí da'ółta'í aniidí bee ahoot'í'í "Connections" wolyéego bee bá ahoot'í'go, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí saad yidółtah. Eii doodago, bí náas niléí náas SAT Daasdzoogíí T'áá Jiik'eh Bił Nidahaz'ą Bik'ih Dahodiinii'ígíí Bich'į' Ádaalne' dah shijaa'ígíí díí naaltsoos siłtsoozígíí hodiina'go.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí niléí Connections yaa ch'íhó'aahįį' anídoodáál díígi ádidooniit:

K'ad naaltsoos ani'áád dóó aniid bił haz'ą Connections wolyéego College Board yí'oolkąąhígíí baa'íniłta'. Bił haz'ánígíí ha'át'íish biniyé dóó hait'éego naalnishígíí baa'íniłta'. Bee atah deesháál nínizingo, díí naaltsoos siłtsoozígíí biyi' dik'ąągo si'ánígíí biyi' dah iishįįh. Nił bééhozin íishjáą bee atah idáhígíí t'áá hójinizingo, dóó t'áá hoolzhishee nahjį' háádeeshdáál jiniizįį'go bíighah.

1.6.4 T'áá Jiik'eh SAT Bee Daasdzoogíí Bił E'elnééh biniyé Hódahgo Bidziilgo Da'ólta' Bik'ih Dahodiiníih

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí t'aa jiik'eh SAT bee daasdzoogíí bił e'elnééh yaa chího'aahgo ádidooniit:

SAT ínilaago, hódahgo bidziilgo da'ólta'í doodago ółta' biniyé béeso ch'ídahidit'aah bił nahaz'ánígíí dįį'go bik'ih didíilnih áko ná daasdzoogíí t'áá jiik'eh bich'į' ádahoolniit. T'áá shqódí díí bee ahoot'í'ígíí baa'ídiłtah. Baa'íniłta'go, naaltsoos wólta'í díí bił nidahaz'ánígíí bizhi' nidahéedzoh bik'ih hididíilnih ná daasdzoogíí ákqóh bił áda'doolniit. "SAT Nádaasdzoogíí T'áá Jiik'eh Bił Í'ilééh" naaltsoos siłtsoozí góne' díí naaltsoos wólta'í choo'ínígíí bá bik'ehgo ída'doolníhígíí bik'ehgo í'ilééh.

Díí ní' deeltaahígíí éí t'áá hójínizingo. Ná daasdzoohígíí bíł a' doolníł doo nínizingóogo, łahjí altsoh ada'alééh bináh t'áá shqódí t'áado íits'a'í sinídáh. Altsoh íiinilaago, díí *Score Sends Code List (Daasdzoohígíí Bíł É'elnééh Bicode Nááhéedzooígíí)* naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishi biyaadi nidí'áál dóo hadíighał.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí éí *Score Sends Code List (Daasdzoohígíí Bíł É'elnééh Bicode Nááhéedzooígíí)* naaltsoos wólta'í da'ólta'í t'áá altsoh yitaidoonih.

1.6.5 **Bee í'neel'ąąhín baa Áhayáago Bik'ih Adéest'įį'go bee Adeeha'didzihi dóo Attsoh Anééh**

Da'ónta'í bee í'neel'ąąhí baa'áhayą bee ádeeha'didzihi altsoh alnééh, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá shqódí bee haz'ánii táá' díí bee í'neel'ááhí anilééhígíí bideet'i'. Díí bee haz'ánii bee lą' asiníłí' bee hane'go, bee í'neel'ąąhí baa áhayáago bik'ih adéest'įį' bee adeeha'didzihi hoyahgo bee haz'ánii nááhéedzooígíí yilá bee naasdzooh anilééh. Altsoh íiinilaahgo, t'áá shqódí nibe ak'e'alchíhí ne' nínítįįh dóo hadíiníłniit.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí altsoh e'eléehgo ádidooniit:

Díí naaltsoos yázhí wólta'í k'adéę altsoh. T'áá shqódí nibe í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bine'déę' ani'áád dóo "Nibe í'neel'ąąhí Naaltsoos Wólta'í Bee Naa Hane'í T'áá'ákot'é" biyaadóo dįį'go bee baa hane'í nidahéedzooígíí ła' bíi'aah doodago t'áá'ákot'é anilééh. Díí bee baa hane'í éí College Board bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í dóo bee náhane' ni naaltsoos bee ałhxedaalt'éego adeile'gi yika'iilyeed. Altsoh íiinilaago, t'áá shqódí nibe ak'e'alchíhí ne' nidíitįįł dóo hadíighał.

Da'ólta'í díí naaltsoos siłtsoozígíí altsoh adayiilaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit.

Ahxéhee' díí bee baa hane'í altsoh ółaa.iit: T'áá shqódí ninaaltsoos yázhí wólta'í ałch'i' kónilééh dóo bikáá' nanilnishi biyaadi nini'aah.

1.7 **Bee í'neel'ąąhí bee Bik'ehgo Nida'doonishí Ła' Nááná**

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí nááná ła' bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nich'į' yidóoltah doodago nidaalnishí dah. Náá'aldó'go, niléí Akéedi Da'iidzohígíí Bee í'neel'ąąhí T'ahdoo Bee Hahalzhishíįį' yitis doogáál.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí daats'í díí dah shijaa'idóo bik'ehgo ahodooníłgíí yidóoltah bideet'i'dąą'. Áádóo bí éí náás Akéedi Da'iit'ish Bee í'neel'ąąhí Bitséedi, hoyahdi.

Bila' ashdla'ii ónta'í bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí ádidooniit:

Ts'idá daiká'ígíí t'éiyá dawolta' yéego bóholniih. Dabiká'ígíí biláá t'áá baa nik'iyátį'go baa nááhane'go ei dooda, izhshįąshįį' ółta'í yókeed nidi. Ółta'í ła' bik'ih nida'ach'ąąhí/bik'ih ní' díniihgó wólta'ígíí bee bá lą' azłįįgo, ółta'í bik'ih ní' díniihgó wólts'ígíí doo wólta'ígíí yizhí dabká'ígíí dóo námboo díí bik'ih na'ach'ąąhí dabiká'ígíí bee bíł hólne'go bee biká'anilyeedgo bíighah. Yizhí dabká'ígíí dóo námboo nidaashch'ąą'ígíí bíłgíí éí nahaz'ąągo bidadeet'i'ígíí bee í'neel'ąąhí naatsoos wólta'í biyi' bik'eh da'ashchínígíí dóo nitsaago bee ak'eh da'ashchínígíí biyi' biki'ineetáah dooleeł. Díí bee nida'doonishígíísh doo baąh na'ádiłkid da?

Na'adzooí/ak'id ní'iiníí bich'í', diné bee í'neel'ááhí yinaaghááhí ádidooniit:

T'áá shqoqdí díí bik'ehgo nida'doonishígíí t'áá bik'eh honoł'í.

Ółta' anínígíí t'íeyá bikáá' adanilééh. Ółta'í yaa náhálne'ígíí łahgo ídoolííł biniinaa t'áadoo hait'éego da bił ch'ihwiyi'aahí.

Ółta'í na'adzooí/ak'id ní'iiníí bee ha'dít'éhí choyooł'ínígíí bich'í', diné bee í'neel'ááhí yinaaghááhí ádidooniit:

Nibee nídaháne dóo hasht'éé da'idle'ígíí t'áá baa holne'ígi át'éego bikáá' aalnííł dooleeł. Ninaanish náninił'í nínizingo, nibee náháne' nich'í' yídóoltah. Dóoish hait'éego da na'idikid nihee hółóq da?

Ółta'í bik'ih nida'ach'ąąhí/bik'ih ní'diniihgó wólta'ígíí bee ha'dít'éhí choyooł'ínígíí bich'í', diné bee í'neel'ááhí yinaaghááhí ádidooniit:

Bik'ih ní'diniihgó wólta'ígíí bee í'neel'ąąhí éi naaltsoo wólta' dikwíigo shíł ałtsáá'nil. 1 naaltsoos wólta'ígíí bee hahwiilzhíish dooleeł. Bee í'neel'ááhí biyi' hoolzhishgo, bee nida'idikid adzohgo bee ałtsáá'nil. Nida'idikidígíí 1 haz'ání góne' bee hahalzhíish, 5 haz'ání góne' bee inánél'íigo bee hahodoolzhish. Bee nidahane' bitah had'áhígíí 3 haz'ání góne' bee hahalzhíish, 5 haz'ání góne' bee inánél'íigo bee hahodoolzhish.

Bik'ih ní'diniihgó wólta'ígíí éi Unified English Braille (UEB) wolyé. Ánéelt'e' Naadzoh naaltsoos bee Ó'ooł'aahí éi Nemeth Code biyi yihah 1972 yéędąą' ninálee'íi'. Ánéelt'e' naadzoh bee ádaayaaígíí dóo bik'ehgo nida'doonishígíí díí ánéelt'e' naadzoh dah shijaa'ígíí bee choidoo'íi'ígíí éi anéelt'e' naadzoh bik'ih ní'diniihgó wólta'ígíí naaltsoos wólta'í nát'ąą' bee nánél'ínígíí biyi' bee hadít'éh. Nibee í'neel'ąąhí éi díí nida'aszogo bee nida'ashch'ąąhígíí dóo nidaashch'ąą'go naaznilígíí díí bee í'neel'ąąhí biyi' choideidoo'íi'ígíí biyi'. Naaltsoos Wólta' dóo Saad Naadzooígíí naaltsoos bee ó'ooł'aahí éi bik'ih ní'diniihgó wólta'ígíí 2 grade bee hadilyaa. Díí bee nida'doonishígííish doo baąą na'ádiłkid da?

1.8 Bee Í'neel'ąąhí Hahalzhíish Bitséedi Akéedi Bee ł Dahodoonihígíí

Diné t'áá ałtsoh hasht'e' ádadiliyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghááhí ádidooniit:

Bee í'neel'ąąhí hodiina'go bee hahodoolzhish, ałtsé díí dikwíigo shíł daaszohígíí íłta'go índa.

Bee í'neel'ąąhí bii' hoolzhishgo, bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishí bikáa'gi si'ąągo íinizsin. Hait'éego ichxq'go yiniłts'ąągo, yah didíłnih dóo naadeesháál.

Áádóo Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghááhí ádidooniit:

2 naaltsoos bee ó'ooł'aah biyi' 2 bee í'neel'ąąhí dah shijaa'. Díí bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee ó'ooł'aah bee oolkiłígíí silkid. Naaltsoos bee ó'ooł'aah bee oolkiłígíí silkidígíí olkił bee hahalzhíishígíí dóo bee nihoolzhíishígíí kwe'é dah deestsos [Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghááhí haa'ígi bee baa hane' dah dooltsosígíí yee nił halne' dooleeł], dóo díí naaltsoos bee ó'ooł'aah táá' ałtsoh 5 dah ałzhin yidziihgo bee nił hashne' dooleeł.

T'áa hoozhish nitah alhénináshdáah dooleel íishjááshjî t'áa anołtsoh daats'í naaltsoos bee ó'oo'h'aah t'áa ákot'éhígíí binidaatnish biniiyé. Díí bee í'neel'ąąhí biniiyé, 1 naaltsoos bee ó'oo'h'aah táálá'igo ałtsé binanilnish. Díí éí bee í'nił'ínee daats'í lahgo át'é, ákó íishjááshjî haalá náás bee anáá'oodlééh lágo doodago bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í náat'ąą' nidínít'î'í, izhąshjî k'ad naaltsoos bee ó'oo'h'aah ałtsoh bee í'iinilaa nidi.

Bee í'neel'ąąhí t'áa íłtsooí, ałtsé t'áadoo íits'a'í sinidá dóó díí haz'ánidóó ch'óónááh lágo ni'niłnii'go índa.

T'áa hait'éego na'ídiłkidgo, k'ad bee na'ídiłkid.

1.9 Naaltsos Ane'déé' Siltsoozígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí éí naaltsos bee í'neel'aaḥí bee hadít'éhígíí naaltsos ane'déé' siltsoozígíí baa náhoone'go bikáá'. Bee nił hóone'go, díí bee í'neel'aaḥí naaltsos wóta'í bikáagi ni'díizoh, díí naaltsos éí diga'.

Nizhi' (Naaszogo)	AKÉEDI YIZHÍ	ALAĀJ! YIZHÍ	Alní' Góne' Si'ánígíí
Bee í'neel'aaḥí Bił Haz'ánígíí/Ólta'	ÓLTA' BINÁMBOO	ÓLTA' BIZHI'	HAZ'ÁNÍGÍÍ BINÁMBOO/BIZHI'

SAT School Day

BAA HANE'ÍGI ÁT'ÉEGO BEE NIDA'DOONISHÍGÍÍ

- Naaltsos bee ó'oh'aahí t'áálá'igo binanilnish.
- Naaltsos bee ó'oh'aahí t'ahdoo oolkiłi bee ha'adziihí altsoh iinilaago, naaltsos bee ó'oh'aahí t'áa eii t'éiyá náninil'jı dooleel. Náaná la' naaltsos bee ó'oh'aahí haalá áajjı ináá'ji'ah DOODA.

BEE NÁHANE'Í BEE DA'IIDZOH

- Íishjááshjı nida'idikid bee náhane'í hazhó'ó díí naaltsos wólta'í biyi' adanilé.
- Nida'idikid t'áa altsoh bee náhane'í t'áálá'igo binída'izoh. Doo nił ákot'éégóogo, ni'sinizohígíí altsoh k'éé'diıchxqql. Nida'idikid t'áálá'í dóo biláa bee náhane'í iinilaago doodago nida'idikid t'áadoo bee náhane'í iinilaagóogo doo bee nádoodzoh da.

NAALTSOS BEE Í'NEEL'AAḤÍ BEE HADÍT'ÉHÍGÍÍ CHOO'ŊGI

- T'óo na'adzohgo biniyé bee í'neel'aaḥí naaltsos wólta'í choinił'jı dooleel.
- Díí bee í'neel'aaḥí naaltsos wólta'í biyi' t'áadoo naaltsos alhxáah naninidléhi doodago biy'óo hahízósi doodago lahdóo hahízósi, doodago naaltsos wólta'í díí haz'ánidóo ch'ini'aahí.

BEE Í'NEEL'AAḤÍ BAA'ÁHAYAĀGO BIK'IH ADÉEST'ŊÍ

Díí jıh bee í'neel'aaḥí bee nahaz'áanii t'áa bik'eh honı'jıh:

- Bee í'neel'aaḥí biyi' hoolzhishgo bee náhane' doo háida bee bił holne'í doodago t'áa háida níká'ánalwo'í. Díí dbee í'neel'aaḥí t'áa ha'át'íshjı bidadeet'í'ígíí doo háida bee bił hodiilnih da doodago doo hait'éego bee dah adiıtsos da.
- Bee nídahane'í t'áa altsoh éí t'áa ni iinilaagígíí át'é. College Board éí bee náhwiinilne'ígíí nénil'jı dooleel.
- T'áa hait'éego da nida'asdlo'go, náyiidzohígíí áqadoolzjıł, hódahgo bidziil da'ólta' bił hada'dilne' bee bił hodoonih daats'í, dóo díí AP®, SAT®, doodago CLEP® bee ída'neel'aaḥí iniléeh doo bee ná'ahoot'ı' da dooleel.

ÓLTA'Í YEE LA' ASŁ'ŊÍGÍÍ

Bee í'neel'aaḥí ná doodzohgo, díí saad bee ha'oodziı'go dah shijaa'ígíí yiniıłtah, "I agree" ("Shí bee lá nisin,") bíıghahgi adiıt'ish dóo nizhi' adiılıł.

Shí éí diné díí bee í'neel'aaḥí iiléhígíí nishjı. Shı éí bee haz'áanii hódahdi biká'ígíí bik'eh honishjıh dóo doo bik'eh honishjıgóo biniinaa áhodoonıgígíí bik'ı' diishtjıh bee lá' aséjı'.

Shı bee lá nisin

Shichi' iıshlaah: _____

Díí bee í'neel'aaḥí biyi' bee nitsáhaskéezgo saad biyi'ígíí, la' naaltsos saad bee ha'dilyaaígíí biyi'dóo hahasdzoh doodago nidiıłá, éí College Board doo t'áa iıyisıı yaa nitsékeesígíí át'ée da.

DÍÍ NAALTSOS WÓLTA'Í HAALÁ AA'ÁDAJIL'ŊIH DINÉ BEE Í'NEEL'AAḤÍ YINAAGHÁHÍGÍÍ ANÍGO ÍNDA.

2 Bee Í'neel'ąąh Bee Hahalzhíísh

2.1 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Dah Shijaa'ígíí Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne' Si'ánígíí

 Díí naaltsoos bee ó'hoo'aahí t'áá át'éhígí át'éego oolkiígíí éí **39 dah alzhin**. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azlįigo bee í'neel'ąąhí aniléehgogo, oolkiígíí dóó t'óó honíghánįį' nahgóó na'adáhígíí daats'í łahgo át'ée dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íshjání iiléeheo t'áá shqodí hazhó'ó ísiniłts'ąą'. Bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadjí bee naaszohgo éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóó hadoolkił.

Diné t'áá altsoh hasht'e' ádadııyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'oo'h'aah altsé si'ánígíí bee í'neel'ąąhí bee hahoolzhish. T'áá hahoolzhiishí, 39 dah alzhinįį' Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne' Si'ánígíí binaalmish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnééh oolkiígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íinisin. Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilni'ígíí saad bee alínígíí biná'izoh. Nida'idikid bee náhane' t'áá lá'í 1 t'éiyá bináda'izoh. T'áá lá'í 1 na'idikid baa nidahane'í t'áá dikwí da binisi'nizohgo doo ákot'ée dago nádoodzoh. Na'idikid lá' bitis diníyaago, íshjąąshįį' t'áá bá haz'ąągo adiilíł áko nát'ąą' baa nidíídaál. Bee náhane' łahgo inaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé' doolchxqł. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choinif'įįgo bíighah nidi íshjąąshįį' bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'įįgo binída'izoh.

T'ahdoo oolkiígíí yiníshiigóó altsoh í'inilaago, díí naaltsoos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'ąą' bik'ih nididítįįł, nigi bee í'neel'ąąhí náána'ıa' naaltsoos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa nanit'ını.

Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'oo'h'aah altsé si'ánígíí ąą'anilééh. Bik'ehgo áhodoonifígíí yídóoltah dóó binaalmish dooleeł. T'áá ánołtsoh hwiłıbee ádaat'ı.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíshgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Oolkiígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.1.1 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahoodonifígíí

 Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee inaalyaago Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh 1 Góne' Naaltsoos Si'ánígíí biniyé ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi'. 33 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'idikid t'áá dikwíshįį' bidaholnıhgo wólta'ígíí dóó na'adzoh yaa halne'. Nida'idikid t'áá altsoh t'áána'ı' doodago łą'ı' dah hane' dah naazhjaa', díí łá' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiyı'. Saad dah shijaa'ígíí dóó na'idikid t'áá altsoh hazhó'ó yiniłta' áádóó hane' dah shijaa'ígíí binahįį' na'idikidígíí bee náhane' bik'ih diilniłh.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid t'áá altsoh bee náhane' bitah hadláhígíí dji'go daasdzoh. Nida'ídikid t'áá altsoh t'áá'á'í t'áá ákot'éego baa hane'.

2.1.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

34 dah alzhin bikéédóó Diné bee í'neel'qahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 39 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'qahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ól'ááh dóó nihi bee'ak'e'alchihí ne' ninohtjiih.

2.2 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Dah Shjaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí

 Díí naaltsoos bee ó'hoo'aahí t'áá át'éhigi át'éego oolkihígíí éí **39 dah alzhin**. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azljiigo bee í'neel'qahí aniléehgogo, oolkihígíí dóó t'óó honíghánijj' nahgóó na'adáhígíí daats'í lahgo át'éé dooleeł. Diné bee í'neel'qahí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjání iiléeheo t'áá shqodí hazhó'ó íisinilts'áá'. Bee í'neel'qahí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadjí bee naasdzohgo éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóó hadoolkił.

Diné t'áá altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í'neel'qahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'oo'h'aah naaki 2 góne' si'ánígíí bee náás í'neel'qahí ináadeiléeh dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, 39 dah alzhinjji' Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí binaahnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnéeh oolkihígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'qahí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'áago íinisín. Ni bee í'neel'qahí naaltsoos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilni'ígíí saad bee alínígíí biná'izoh. Nida'ídikid bee náhane' t'áá'á'í 1 t'éyá bináda'izoh. T'áá'á'í 1 na'ídikid baa nídahane'í t'áá dikwii da binisi'nizohgo doo ákot'éé dago nádoodzoh. Na'ídikid lá' bitis diníyáago, íishjáqshjii t'áá bá haz'áago adiilííł áko nát'áá' baa nidíídaál. Bee náhane' lahgo inaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'doolchxqql. Nibee í'neel'qahí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choiní'jjiigo bíighah nidi íishjáqshjii bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'jjiigo binída'izoh.

T'ahdoo oolkihígíí yiníshiigóó altsoh í'inilaago, díí naaltsoos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'áá' bik'ih nididíitjiił, nigi bee í'neel'qahí náána' lá' naaltsoos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa nanít'íni.

K'ad í'neel'qahí naaltsoos wólta'í Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'oo'h'aah naaki góne' si'ánígíí qá'ániléeh. K'ad bik'ehgo ahodooníhígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleeł.

Bee í'neel'qahí bee hahalzhiihgo, Diné bee í'neel'qahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Oolkihígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.2.1 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníí'gíí

 Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh 2 Góne' Naaltsoos Si'ánígíí biniyé ni bee í'neel'ąąh naaltsoos wólta'í biyi'. 33 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ LÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'ídikid t'áá dikwíshjî bidaholniihgo wolta'ígíí dóó na'adzoh yaa halne'. Nida'ídikid t'áá altsoh t'ááńá'í doodago lą'í dah hane' dah naazhjaa', díí ła' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiye'. Saad dah shijaa'ígíí dóó na'ídikid t'áá altsoh hazhó'ó yiniłta' áádóó hane' dah shijaa'ígíí binahjî' na'ídikidígíí bee náhane' bik'ih diilniih.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid t'áá altsoh bee náhane' bitah hadláhígíí djî'go daasdzoh. Nida'ídikid t'áá altsoh t'ááńá'í t'áá ákot'éego baa hane'.

2.2.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

34 dah alzhin bikéédóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 39 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ółąąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtjîh.

2.2.3 2 Góne' Naaltsoos bee Ó'oo'h'aah Bikéédóó

Ółta'í t'áá altsoh bich'jî', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí ałch'jî' kóniléełh dóó bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah siłtsoozgo aniléełh.

T'óó honighánijjî' nahgóó na'adáł biniyé, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad altsé ne' ádadilniił 10 dah alzhin t'oo honíghánijjî' nahgóó na'adáł biniyé. T'áá shqóđí díí bee nahaz'ánígíí hazhó'ó yisiniłts'ąą'.

- Díí bee í'neel'ąąh biyi' hoolzhish góne' t'óó hóníghánijjî' nahgóó na'adáł nihá náhootaahí t'áadoo bee í'neel'ąąhí biyi' nida'ídikid bee ahił holne'í doodago t'áá ha'át'íshjî béesh fichíi'ii yee naalnishígíí ąą'óółéełh lágo.
- Díí haz'ánígíí t'óógóó diniyaago, bee nahaz'ánígóó t'éiyá naniná, hahodiilá, doodago yah anída'aldahí.
- Bee nidahwiist'ánígóó t'éiyá yist'éí dóó doodlį́ígíí chodao'jîh.
- T'áá shqóđí ła' nidahaz'ąągóó ółta'í nidaalnishígíí t'áá bá baa háąh nosin dóó t'áadoo hahodiiláhi góyaa yádółtihi.

10 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhiish dooleel.

T'óó honighánijjî' nahgóó na'adáł bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá shqóđí dah nánidaah. Díí bee í'neel'ąąhí dah naazhjaa'ígíí haalá ła' ąą'ájiił'jîh bee nihił hooshne'go índa.

Ánéelt'e' Naadzooígíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne'Si'ánígíí

Díí naaltsoos bee ó'hoo'aah t'áá át'éhigi át'éego oolkiígíí éí **43 dah alzhin**. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azl'igo bee í'neel'ąąhí aniléehgogo, oolkiígíí dóó t'óó honígháníj'í' nahgóó na'adáhígíí daats'í lahgo át'éé dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjání iiléeho t'áá shqóđí hazhó'ó íisinilts'ąą'. Bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadjí bee naaszohgo éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóó hadoolkił.

Diné t'áá attsoh hasht'e' ádadiiyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidoonił:

Díí alts'é naaltsoo bee ó'oo'h'aah Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ígíí bee náás bee í'neel'ąąhí adeinééh dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, 43 dah alzhinj'í' Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne' Si'ánígíí binaalnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnééh oolkiígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íinisín. Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilni'ígíí saad bee alínígíí biná'izoh. Nida'idikid bee náhane' t'áá'á'í 1 t'éiyá bináda'izoh. T'áá'á'í 1 na'idikid baa nidadane'í t'áá dikwii da binisi'nizohgo doo ákot'éé dago nádoodzoh. Na'idikid la' bitis diníyáago, íishj'ąąshj' t'áá bá haz'ąągo adiilíł áko nát'ąą' baa nidíidááł. Bee náhane' lahgo inaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'doolchxqł. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choiníł'j'igo bíighah nidi íishj'ąąshj' bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'j'igo binída'izoh.

T'áá lá'í dah nida'idikid t'áá dikwíigo shj' bee náhane' bitah hadláhi át'é, nidi la' nida'idikid éí ółta'í t'áá bí yaa náhalne'go neizooígíí hólq. Díí nida'idikígíí bee náhane' hadilnééh bik'eh nida'doonishígíí éí naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí biyi' bikáá'. Bee náhane' íinilaaígíí na'idikid bíighahgi doodago biyaadi adiilíł dóó hazhó'ó yit'j'igo biní'diizoh. Na'asdzooígíí t'ó'ó'di na'asdzooígíí é' doo bee nádoodzoh da.

Ółta'í t'áá attsoh bich'j', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidoonił:

Díí naaltsoos bee ó'oo'h'aah bee ałhxi'ayiidzohí choiníł'j'igo bíighah. Bee ałhxi'ayiidzohí nihee hólqogo, t'áá shqóđí bik'ésti'ígíí nahj' kółééh dóó k'ad bikáá' nidaalnishígíí t'áá bikáá' dah sohaah. Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo bee ałhxi'ayiidzohí bisis bí'nidii t'áá bikáá' nidaalnishígíí biyaadi si'ąągo íinosín.

Izh'ąąshj' díí naaltsoos bee ó'oo'h'aah bee ałhxi'ayiidzohí choiníł'j' ná bee haz'ąą nidi, nida'idikid t'áá attsoh bee ałhxi'ayiidzohí t'áá'ágééd bee náhane' adoolniłgo at'é.

Bee ałhxi'ayiidzohí choiníł'j'igo, t'áá shqóđí bənálniih díí bik'ehgo nida'anishí nááhéesdzooígíí t'áá bik'ehgóó ó'ó'łh:

- Bee ałhxi'ayiidzohí bikáá' nidaalnishígíí t'áá bikáagi dah si'ąą doodago náána la' ółta'í nihinaanish doo yinéł'j' dago dah ho'ááł.
- Bee ałhxi'ayiidzohí t'áadoo atghaná'ót'áhí doodago ałnáá'ót'áhí.
- Bee ałhxi'ayiidzohí bijéi la' bi'ąą naajaahgo, bikáá' nidaalnishígíí t'áá biyaadi soolnil.

- Bee ałhxi'ayiidzóhí nihits'ąą haada yidzaago dóó bijéí ła' bi'ąą naajaahgo doodago bee ałhxi'ayiidzóhí ła' bi'ąą nináánaháago, yah didoołnih. Nihich'į' deesháałgo bee nihíka'adeeshwoł. Doo ła' bi'ąą naaháágóogo, bee í'neel'ąąhí t'áá binaałnish dóó wíłabee ót'įh.

T'áahdoo oolkiłgíí yinízhíhí altsoh í'inilaago, díí díí naaltsoos bee ó'oooh'aah nishínilnishígíí ninánilil'įigo bíighah, nidi díí bee í'neel'ááhí nááná ła' díí naaltsoos bee ó'oooh'aah t'áadoo baa nanit'íní.

K'ad, nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í altsé díí naaltsoos bee ó'oooh'aah biyi' Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'įi' ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodoołnígíí yiníłta' dóó binanilnish dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíshgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidoołniit:

Oolkiłgíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.3.1 **Ánéelt'e' Naadzoogíí Naaltsoos Bee Ó'oooh'aah 1** **Góne'Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí**

 Díí éi bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee inaalyaago Ánéelt'e' Naadzoogíí Naaltsoos bee Óhoo'aah 1 Góne' Si'ánígíí biniyé ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi'.
27 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éi nida'ídikid t'áá dikwíshįį bidaholniihgo anéelt'é' naadzoogíí yaa halne'.

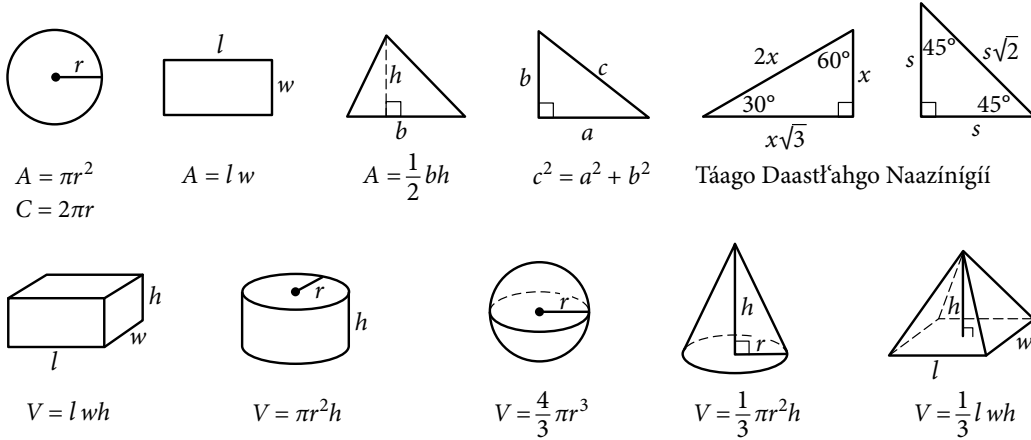
Nida'ídikidí t'áá altsoh bee ałhxi'da'ayiidzóhí choo'įh.

HANE' BEE IŁ DAHANE' ÍGÍÍ

Ákoh nidi t'áá łahgo át'éego yaa halne'go:

- Variables dóó expressions wolyéhígíí t'áá altsoh éi námbóó t'áá anínígíí yáh naazįh.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólóogo ayósinígíí éi scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áá altsoh éi neekidéęgo nél'įigo haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain f éi námbóó t'áá anínígíí át'é x ákoh éi $f(x)$ námbóó t'áá anínígíí át'é.

BINAHJÍ' ÉÉDAHÓZINÍGÍÍ

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'idzooígíí bidegree éí 360.

Náhasdzogo ałhéé'idzooígíí ałníí'dóó bibaąhji' idzooígíí éí 2π.

Táago yistł'ah degrees bee bída'neél'aądíígíí ałhíidzohgo éí 180.

Nida'idikidí bee náhane' bitah hadlááhígíí bágo, ánéelt'é' naasdzoóígíí t'áa altsoh hasht'e nilééh, bee náhane' bitah hadlááhígíí t'áa ákot'éhígíí bik'ih diilnííh, áádóó díí naaltsos biyi' bee náhane' biní'diizoh. Nida'idikidí t'áa altsoh bee náhane' t'áálá'í t'éiyá biní'diizoh. Doo nił yá'át'ééhgóogo, ni'sinizohígíí altsoh k'éé'diilchxqł. Nida'idikidí bee náhane'í t'áálá'í bilááh binísinizohgo, doodago nida'idikidí bee náhane'í doo ła' niná'asdzoóígíí doo bee ná doodzoh da.

Nida'idikidí bee náhane'í ółta'í yaa halne'go neizooígíí biniyégo, ánéelt'é' naasdzoóígíí t'áa altsoh hasht'e nilééh dóó bee í'neel'aąhí naaltsos biyi' baa hane'ígíí át'éego na'idikidí bee náhane'í bíghahgi doodago biyaagi anilééh.

- T'áa bee náhane'í iinilaai, hazh'ó yit'jigo biná'izoh. Na'asdzoóígíí tł'óodi na'asdzogo, doodago nida'idikidí bee náhane'í t'áálá'í bilááh binísinizohgo doo bee ná doodzoh da.
- **Bee náhane'í t'áálá'í bilááh** bik'ininitáągo, bee náhaní t'ááná'ígo t'éiyá anilééh dóó biná'izoh.
- **Ádin dóó biláa anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 5 ałkee' asdzohgo bíghah dóó **ádin dóó bi'oh anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 6 ałkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí biłgo) bíghah nidi doo bilááh da.
- **Yáál** bee náhane'go éí ayóó'aníłnééz (ádin dóó biláa anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), yáál bee da'asht'ish bił ałhxeelt'éego anilééh.
- **Yáál bee da'asht'ish** bee náhane'go éí ayóó'aníłnééz (ádin dóó biláa anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), t'áa alts'íisigo doodago díj' góne si'áanígíí bich'j' anéelt'e'ígíí anilééh.
- **Námboo altaanásnilígíí** bee náhane'go (3½ díigi át'éego), improper yáálgo anilééh (7/2) doodago yáál bee da'asht'ish bił ałhxeelt'éego (3.5) anilééh.
- **Binahji' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizooígíí díí dah alzhin %, alts'íisigo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso \$ boolta'go ooléh lágo.

2.3.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

38 dah alzhin bikéédóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 43 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ółąąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtjįh.

2.4 Ánéelt'e' Naadzooígíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne'Si'ánígíí

 Díí naaltsoos bee ó'hoo'aahí t'áá át'éhigi át'éego oolkihígíí éí **43 dah alzhin**. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azlįigo bee í'neel'ąąhí aniléehgogo, oolkihígíí dóó t'óó honíghánįį' nahgóó na'adáhígíí daats'í łahgo át'éé dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjání iiléeheo t'áá shqodí hazhó'ó íisiniłts'ąą'. Bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadjí bee naasdzohgo éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóó hadoolkił.

Diné t'áá altsoh hasht'e' ádadııyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Díí alts'e' naaltsoo bee ó'oo'h'aah Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ígíí bee náás bee í'neel'ąąhí adeinééh dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, 43 dah alzhinįį' Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí binaalnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnééh oolkihígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íinisin. Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilnił'ígíí saad bee alinígíí biná'izoh. Nida'idikid bee náhane' t'áá lá'í 1 t'éiyá bináda'izoh. T'áá lá'í 1 na'idikid baa nidahane'í t'áá dikwíi da binisi'nizohgo doo ákot'éé dago nádoodzoh. Na'idikid łá' bitis diníyaago, íishjąąshįį t'áá bá haz'ąągo adiililíł áko nát'ąą' baa nidíidáál. Bee náhane' łahgo inaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé' doolchxqql. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choinil'įįgo bíighah nidi íishjąąshįį bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'įįgo binída'izoh.

T'áá lá'í dah nida'idikid t'áá dikwíigo shįį bee náhane' bitah hadláhí át'é, nidi łá' nida'idikid éí ółta'í t'áá bí yaa náhalne'go neizooígíí hóló. Bee náhane' íinilaaígíí na'idikid bíighahgi doodago biyaadi adiililíł dóó hazhó'ó yit'įįgo biní'diizoh. Na'asdzooígíí t'óó'di na'asdzooígíí é' doo bee nádoodzoh da.

Ółta'í t'áá altsoh bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Díí naaltsoos bee ó'oo'h'aah bee alhxi'ayiidzohí choinil'įįgo bíighah.

T'áahdoo oolkihígíí yinízhíhí altsoh í'inilaago, díí díí naaltsoos bee ó'oo'h'aah nishinilnishígíí ninánilil'įįgo bíighah, nidi díí bee í'neel'ááhí náána' łá' díí naaltsoos bee ó'oo'h'aah t'áadoo baa nanit'íní.

K'ad, nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í altsé díí naaltsoos bee ó'oo'h'aah biyi' Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'įį' ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodoonil'ígíí yinil'ta' dóó binanilnish dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíishgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Oolkihígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.4.1 **Ánéelt'e' Naadzoóígíí Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí**

 Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago **Ánéelt'e' Naadzoóígíí Naaltsoos** bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí biniiyé ni bee í'neel'ąąh naaltsoos wólta'í biyi'.
27 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ LÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'ídkid t'áá dikwiíshj̄ bidaholniihgo anéelt'é' naadzoóígíí yaa halne'.

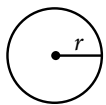
Nida'ídkidí t'áá altsoh bee ałhxí'da'ayiidzohí choo'j̄h.

HANE' BEE IŁ DAHANE' ÍGÍÍ

Ákoh nidi t'áá łahgo át'éego yaa halne'go:

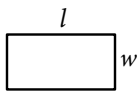
- Variables dóo expressions wolyéhígíí t'áá altsoh éí námbóó t'áá anínígíí yáh naazj̄h.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólóogo ayósinígíí éí scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áá altsoh éí neekidęę'go nél'j̄go haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain f éí námbóó t'áá anínígíí át'é x ákoh éí $f(x)$ námbóó t'áá anínígíí át'é.

BINAHJ' ÉÉDAHÓZINÍGÍÍ

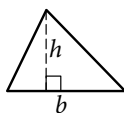

$$A = \pi r^2$$

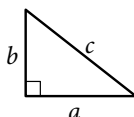
$$C = 2\pi r$$

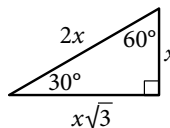
$$A = lw$$

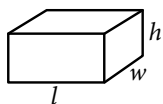
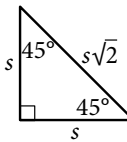
$$A = \frac{1}{2}bh$$

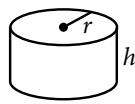
$$c^2 = a^2 + b^2$$

Táago Daast'ahgo Naazinígíí

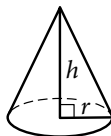
$$V = lwh$$

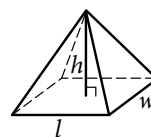
$$V = \pi r^2 h$$

$$V = \frac{4}{3}\pi r^3$$

$$V = \frac{1}{3}\pi r^2 h$$

$$V = \frac{1}{3}lwh$$

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'ídzooígíí bidegree éí 360.

Náhasdzogo ałhéé'ídzooígíí ałní'dóo bibąąhjj' idzooígíí éí 2π .

Táago yistł'ah degrees bee bída'néel'ąądígíí ałhíidzohgo éí 180.

Nida'ídkidí bee náhane' bitah hadláhígíí bágo, anéelt'é' naadzoóígíí t'áá altsoh hasht'e nilééh, bee náhane' bitah hadláhígíí t'áá ákot'éhígíí bik'ih diilníh, áadóó díí naaltsoos biyi' bee náhane' biní'diizoh. Nida'ídkidí t'áá altsoh bee náhane' t'áálá'í t'éiyá biní'diizoh. Doo nił yá'át'ééhgóogo, ni'sinizohígíí altsoh k'éé'diilchxqł. Nida'ídkidí bee náhane'í t'áálá'í bilááh binísinizohgo, doodago nida'ídkidí bee náhane'í doo ła' niná'asdzoóígíí doo bee ná doodzoh da.

Nida'ídkidí bee náhane'í ółta'í yaa halne'go neizooígíí biniiyégo, anéelt'é' naadzoóígíí t'áá altsoh hasht'e nilééh dóo bee í'neel'ąąhí naaltsoos biyi' baa hane'ígi át'éego na'ídkidí bee náhane'í bíighahgi doodago biyaagi anilééh.

- T'áá bee náhane'í iinilaai, hazhó'ó yit'jigo biná'izoh. Na'asdzoogíí t'óodi na'asdzogo, doodago nida'idikidí bee náhane'í t'áá'í bilááh binísinizohgo doo bee ná doodzoh da.
- **Bee náhane'í t'áá'í bilááh** bik'ininitáago, bee náhaní t'áána'ígo t'éiyá anilééh dóo biná'izoh.
- **Ádin dóo biláá anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 5 ałkee' asdzohgo bíghah dóo **ádin dóo bi'oh anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 6 ałkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí biłgo) bíghah nidi doo bilááh da.
- **Yáál** bee náhane'go éí ayóó'anílnééz (ádin dóo biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóo bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), yáál bee da'asht'ish bił ałhxeelt'éego anilééh.
- **Yáál bee da'asht'ish** bee náhane'go éí ayóó'anílnééz (ádin dóo biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóo bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), t'áá ałts'íisigo doodago dji' góne si'ánígíí bich'j' anéelt'e'ígíí anilééh.
- **Námboo altaanásnilígíí** bee náhane'go (3½ díigi át'éego), improper yáalgo anilééh (7/2) doodago yáál bee da'asht'ish bił ałhxeelt'éego (3.5) anilééh.
- **Binahjji' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizoogíí díí dah alzhin %, ałts'íisigo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso \$ boolta'go oolééh lágo.

2.4.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

38 dah alzhin bikéédóo Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 2 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 43 dah alzhin bikéédóo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' olááh dóo nihi bee'ak'e'alchihí ne' ninohtjiih.

2.4.3 2 Góne' Naaltsoos bee Ó'oo'h'aah Bikéédóo

Ółta'í t'áá ałtsoh bich'j', Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nibee í'neel'aqahí naaltsoos hadilyaaígíí ałch'j' kónilééh dóo bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah siłtsoozgo anilééh.

2.5 SAT Naaltsoos Saad Bee Hadilnééh Dah Shijaa'ígíí

2.5.1 Naaltsoos Saad bee Hadilyaaígíí Bitséedi

T'óo honíghánijj' nahgóo na'adáhígíí baa hodooniigo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá shqodí ni bee ałhxi'ayiidzohí bee na'anishí bikáá' ninilnishí biyaadi nini'aah. K'ad 5 dah alzhinjji' t'óo honíghánijj' nahgóo neidáah dooleet. Díí Haz'ánígíí haalá ch'ijjighááh dóo bee í'neel'aqahí nida'idikid dabiká'ígíí doo bee ahił hane' da.

5-dah alzhinjji' t'óo honíghánijj' nahgóo na'adáh

T'óo honíghánijj' nahgóo na'adáh bikéédóo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá shqodí dah nánidaah.

2.5.2 Naaltsoos Saad Bee Hadilyaaígíí Bee Binida'doonishí Ataa'niih

Ólta'í t'áa' atsoh bich'í, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad t'áa' ánołtsoh Naaltsoos Saad bee Hadilyaaígíí dóo' naaltsoos bikáa' náhane' al'ínígíí nihitaashniih dooleeł. Naaltsoos Saad Bee Hadilyaaígíí haalá aq' ájiił'íih bee nihił hooshne'go índa.

Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígíí anáadidoo'niit:

Nihi Naaltsoos Saad Bee Hadilyaaígíí nído'áqago, náhidí'áaldóo akéedóo nizhi', alaqjì' nizhi', dóo nizhi' ałnii'gi atsé bee hahool'áhígíí, neehólóqđáq' bikáa' adíilíł. Áádóo díí ólta' binóomboo dóo/doodago saad bee alínígíí bee éedahozinígíí _____ dóo bizhi' _____, dóo díí haz'ánígíí binóomboo dóo/doodago saad bee alínígíí bee éedahozinígíí (doodago bizhi') _____ bikáa' anilééh dooleeł, díí t'áa' ídđáq' ná bikáa' íishłaa.

Náá'ákone', Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

1 haz'ání góne' t'áa' íiyisí nizhi'ígíí bikáa' anilééh. Nizhi' bita' nahaz'ánígíí, da'ídzoóígíí doodago dah da'alzhinígíí biyi'go ałdo' bikáa' anilééh dooleeł. Saad bee alínígíí nitsaago dabiká'ígíí dadik'ánígíí biyi' anilééh, dóo názbąsgo naazniligíí bidadeet'i'góo bee hadilééh. Íishjđąshjì názbąsgo naazniligíí yéego diłhxiłgo daalzhanggo dah daishjìh.

Alaqjì' nizhi'ígíí t'áa' bee néeho'dilzinígíí dooleeł. Alaqjì' nizhi'ígíí ła' choiníł'jigogo dóo College Board bił béesh lichii'ii nitsékeesí biyi' bił náha'dít'éego, t'áa' éidi bikáa' anilééh. College Board éi nizhi' bee néeho'dilzinígíí bee í'neel' aqahí ádaalne' bijjìh choyooł'jìh, nidi nizhi' alaqjì' bee shéeho'dilzin dooleeł nínizínígíí éi t'áa' ha'át'íishjì biniiyé hane' nich'jì' alnéehgo éidígíí choiyooł'jìh.

Atsoh ínilaago hadiighał.

2 haz'ání góne' biniiyé, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Díí ólta'ídi íinilta'go, a haz'ání góne' ne'ólta' éqonamboosinilí bicode _____ anilééh dóo nimązgo naazniligíí dah deishjìh. Atsoh ínilaago hadiighał.

Doo díí ólta'gi íinilta'góogo doodago t'áa' hooghandi íinilta'go da, yadiilníh. Kodóo naadeesháalgo 2 haz'ání góne' nóomboo dóo/doodago saad bee alínígíí bee éedahozinígíí t'áa' ákót'éhígíí bee nił hashne' dooleeł.

3 dóo 4 haz'ání góne' biniiyé, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Díí ólta'ídi íinilta'go, 3 haz'ání góne' "Aoo" ("Yes") nimązgo si'ánígíí dah yiishjìh dóo 4 haz'ání góne' ne'ólta' bizhi', kintah bizhi', dóo nitsaago nił hahoodzoh bizhi' anilééh. Díí ólta' doo ałhxđáq' nánidáahgóogo, 3 haz'ání góne' názbąsgo siniligíí bee nídadeet'i'ígíí dah daishjì dóo 4 haz'ání góne' ne'ólta' bee baa hane'í bikáa' anilééh. Bikáa' adíilíłígíí doo nił béehozingóogo yah diilníh.

5 haz'ání góne' biniiyé, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltsoos bee yah anináhígíí nínił'jìh, dóo ni Námboos Bee Ha'dinilaaígíí bik'ínitááh. 5 haz'ání góne' sits'aa' siniligíí biyi' 10-námboos siniligíí bikáa' anilééh dóo nimązgo naazniligíí dah deishjìh.

6 haz'ání góne' biniyé, Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

6 haz'ání góne', yizikígóne', bijjh, dóo yihai akéedi 2 námboo sinilígíí ni' dizhchínígíí hadiléhé. 1-si'áago nóomboogo názbąsígíí bee hahodoolzhish. Názbąsogo naaznilígíí bidadeet'i'góo bee hadiléhé dóo altsoh iinilaago hadiighał.

7 haz'ání góne' biniyé, Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

7 haz'ání góne' nitsaago nił hahoodzoh binámboo aniléehgo, yah diilnífh.

Important: Da'ólta'í éi binaaltsoos saad bee hadilnéhígíí naaltsoos náhane' bikáá' al'ínígíí yikáá' t'áá úyisíí adeiléeh. Naaltsoos bikáá' na'adzooi t'áadoo choinił'íní.

Diné bee íneel'aqahí yinaagháhígíí éi da'ólta'í hati'éego naaltsoos saad bee hadilnéhígíí bikáá' adeiléeh dooleetígíí yaa halne' dooleet.

K'ad éi bik'ehgo nida'noonishígíí bee nihił hashne' dooleet áko ninaaltsoos saad bee hadilnéhígíí t'áá ákt'éego ná doodzoh.

- Naaltsoos doo bik'áá' da'asdzhígíí hane' yázhí dóo ninaaltsoos saad bee hadiléhígíí binahat'áhígíí biniyé choinił'íi dooleet. Naaltsoos doo bik'áá' da'asdzhígíí bikáagi saad iinilaagíí éi doo ná doodzoh da.
- K'ad dooleet ninizjigo, naaltsoos bikáá' dina'idzooígíí bikáa'gi naaltsoos saad bee hadiléé dooleet, "Begin Your Essay Here" ("Kwe'é Ninaaltsoos Saad Bee Hadiléhé") bikáa' dooleet. Naaltsoos saad bee hadiléhígíí naaltsoos bikáá' nida'asdzhooígíí dóo booshk'iizhji da'idzooígíí biyi' bik'áá' aniléeh.
- Bee ak'e'alchihí 2 binómbooígíí choinił'íi dooleet. Bee ak'e'alchihí a binómbooígíí doo la' neehólóógógo, doodago naaltsoos bik'áá' á'doolníhígíí doo biká'ígóo iinilaago, Ninaaltsoos Saad Bee Hadilnéhígíí názbąs ná doodzoh.
- Naaltsoos saad bee hadiléhígíí éi naaltsoos neiyi'nilígíí bíighahgo bikáá' hadiléeh dooleet. Naaltsoos bikáá' nida'asdzhooígíí saad "K'ADÍ" (STOP) bik'á'í biláádóo t'áadoo na'izooi, biniinaagíí biláágóo nida'asdzhooígíí éi doo há yidadzoh da.

2.5.3 Naaltsoos Saad bee Hadilnéhígíí Bee Oolkiígíí

Naaltsoos bee saad hadilnéeh bee hahalzhíshgo, Diné bee íneel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá hahoolzhiizhí, Naaltsoos Saad Bee Hadilnéeh dah shijaa'ígíí 50 dah alzhin binanilnish dooleet. Oolkił bee hahalzhíshígíí dóo bee ne'halzhíshígíí bikáá' ádeeshkíł, dóo dah shijaa'ígíí alní'góo hoolzhishgo dóo 5 dah alzhin yidziihgo bee nihił hashne' dooleet. Naaltsoos bee náhane' bikáá' al'ínígíí dóo Naaltsoos Saad Bee Hadit'éhígíí bikáá' nanilnishí bikáá' síníłnil.

T'áá shqodí naaltsoos saad bee hadilnéeh haalá nizhi' bikáá' ájiil'íih (díigi át'éego "By Jane Doe" ("Jane Doe Haidiilaa")). Ákwíinilaago nibee naaltsoos saad bee hadilnéeh ná yidzohígíí doo hah da ná ádoolníł da.

K'ad bik'ehgo ahodoonígíí yiniłta', áádóo Naaltsoos Saad Bee Hadilnéeh na'idikidjji' a'díi'ł dóo binanilnish dooleet. Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

25 dah alzhin bikéédóo Diné bee íneel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltsoos Saad bee Hadilnéeh dah shijaa'ígíí biyi' 25 dah alzhin yidziih.

45 dah alzhin bikéédóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltsoos Saad bee Hadilnééh dah shijaa'ígíí biyi' 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 50 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' kódlééh dóó nihee beek'e'alchíhí ne' nidohtiih. Bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí dóó Naaltsoos Saad Bee Hadilyaaígíí alch'í' kónilééh. Bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí Naaltsoos Saad Bee Hadilyaaígíí bíighahgi tsii'ha'yaago niniłtsóós.

Ółta'í t'áá altsoh bich'í', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nizhóní bíighah, bee í'neel'ąąhí altsoh ínilaa. Naaltsoos Saad bee Hadilyaa bee binida'anishí nahashlááh bináh t'áá shqodí t'áadoo íits'a'í nahisóotą.

Bee nida'anishí náheesdláá' bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí niléí **Hwi'ılíníh Bitséedi** dah shijaa'íjı' náás doogáál.

3 Bi'ílnii'

Bee í'neel'ąąhí t'áá ííltsooí, Diné bee íneel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nizhóní Íiinilaa. Díí SAT altsoh bee íiinilaa. Haashñi yit'éego baa nitsínikeesígíí doo bóholniih da, díí jñh yiniyáago bee í'neel'ąąhí altsoh bee íiinilaa bee biya diiniyá.

Ákóne', Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í náhashlááh biná t'áá shqodí altsé t'áadoo íits'a'í sinídá.

3.1 Bi'ílnííh Bitséedi

Bee nida'anishí altsoh náyeelta' bikéédóó, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bénáñniih, bee náhane' naaltsoos bikáá' alíni yah inoaltsoozígíí binahjì', doo ła' díí haz'ánidóó doo ła' ch'idoohjih da, díí bee í'neel'ąąhí bee nida'idikid, doo t'áá háida bee doohnił da, doodago t'áá háida béesh lichii'ii nitsékeesí biyi' bee hane' ach'ì' ádaal'ínigíí biyi', béesh bee hane'í biyi' hane' naat'a'í biyi' béesh lichii'ii nitsékeesí biyjì' doodago t'áá ahit'éego dah bee alhxil hoolne'lágo bee hool'a' dooleel. Díí beego da'ólta'í bee í'neel'ąąh ídayiilaaígíí t'áá altsoh alhxeelt'éego baa nitsáhákeesgo ida'iilaaígíí yee ika'iilyeed dooleel. T'áá hait'éego díí jñh ha'át'íishñi ni'diil'áago yiniłtsáago dah, t'ahdoo ch'ínináhí shaa díí náalgo bee shil hodíilnih.

Bee nádeidzohí áąnisxjìh nínizingo, t'áá shqodí t'ahdoo dah dinilyeedí shaa díináál.

Bluebook biyi' dñi' t'áá jii'eh há bee deidzohígíí bil e'alnéh bik'ih dahodiinígíí táá yiskáąjì' haadildléeh. Áko deeshłił nínizingo, naaltsoos bee yah e'edáhí nínizin, áko t'aa haa'ída hasxihígi siniltsooz. Bluebook bil yah e'edááh bee shika'a'doowoł nínizingo, t'áá shqodí diné nich'ì' yánáltihí baa ninááh.

Bee í'neel'ąąhí t'óó bee hahalzhishéedáą' adiiniidigi át'éego, t'áá háishñi bee haz'ánii bee í'neel'ąąhí bee baa'áhayáago bidadeet'i'go bik'ésti'ígíí doo ye'iilaaígíí, bá yiidzohígíí t'óó áądoozjìł dóó náás hodeeshzhiishdi náána ła' College Board bibee ida'neel'ąąhí doo ła' ináaneidoodlił da.

T'áá shqodí nihił hahodiiláhígíí bi'nílnii'jì' t'áá dah soodáh. K'ad hoolzhishdi, nihiyéel nááhochiid dóó bee í'neel'ąąhí bee hahalzhish yéedáą' ha'át'íishñi yah oonil yéę nididoohnił. Ch'ínoháahgo, t'áá shqodí diné ła' t'ahdii ła' nidahaz'áni góne' t'ahdii nidaalnish bá baa'ákonosin. Náána, nizhóní bíighah dóó ahxéhee' bohónéedzánigi át'éego ninaanish íiinilaa.

T'ahdoo ch'ínilyeedí Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí díí naaltsoos bee ha'dít'éhígíí nineididoo'áál.